

**УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ**

**ПЛАН РАДА НА ПРЕДМЕТУ ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО И СТВАРНО ПРАВО
У АКАДЕМСКОЈ 2020/21 ГОДИНИ**

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Предавања:

1. Др Милош Живковић, ванредни професор, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>
2. Др Ненад Тешић, доцент, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>
3. Др Катарина Доловић Бојић, доцент, каб. А 32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>
4. Др Снежана Дабих Никићевић, доцент, је ове школске године на одсуству.

Настава се одржава понедељком и уторком од 11:40 до 13:20, као и четвртком од 10:45 до 13:20, онлајн на одговарајућој webex адреси наведеној код сваког од наставника.

Студијске групе и вежбе (до даљег се одржавају уживо):

1. Професор др Милош Живковић, каб. 340, mdz@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: уторак од 13:30, слушаоница 406.
 - пријем студената: уторак 9:30-11:00; четвртак 13:30-15:00, уз најаву на е-мејл.
2. Доцент др Ненад Тешић, каб. 117, nenad.tesic@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: уторак од 19:00, амф. I.
 - пријем студената: уторак 17:30-19:00; среда 11:30-13:00.
3. Доцент др Катарина Доловић Бојић, каб. А 32, k.dolovic@ius.bg.ac.rs:
 - студијска група: среда од 17:10, амф. IV.
 - пријем студената: среда 15:30-17:00; петак 11:00-12:30.
4. Демонстратор Уна Драганић, каб. 122, draganicuna@gmail.com:
 - група вежби: среда од 13:30, слуш. 406;
 - група вежби: среда од 15:20, слуш. 406;
 - група вежби: четвртак од 13:30, слуш. 406;
 - група вежби: четвртак од 15:20, слуш. 406.
5. Демонстратор Јелисавета Бољановић, каб. 122, boljanovicjelisaveta@hotmail.com :
 - група вежби: понедељак од 13:30, слуш. 406;
 - група вежби: понедељак од 15:20, слуш. 406;
 - група вежби: петак од 13:30, слуш. 406;
 - група вежби: петак од 15:20, слуш. 406.

II НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА И ВРЕДНОВАЊЕ ПРЕДИСПИТНИХ ОБАВЕЗА И ИСПИТА

1. Активно учествовање студената у настави:	до 10 поена
2. Учествовање и оцена рада на вежбама:	од 5 до 30 поена
3. Учествовање и оцена рада на студијској групи:	од 5 до 35 поена
4. Завршни испит:	до 80 поена

Студент/киња који у предиспитним обавезама прикупи 25 и више поена на вежбама, односно 30 и више поена на студијској групи, ослобађа се полагања писменог елиминационог испита (важи само у јануарском и фебруарском испитном року 2021. године).

О начину израде и одбране семинарског рада студенти се могу обавестити на предавањима, односно студијским групама.

Начин полагања испита: испит се полаже писмено (писмени елиминациони испит) и усмено.

Док траје епидемија корона вирусом испити се полажу или само писмено или само усмено, о чему ће студенти бити благовремено обавештени уочи испитних рокова.

III САДРЖАЈ КУРСА

У овом делу биће представљен садржај курса из предмета Грађанско право – Општи део и Стварно право, с назнаком броја часова предавања намењеног за обраду сваке тематске целине, као и са индикацијом броја странице/пасуса у уџбенику који чине основну литературу за припремање испита, а који се односе на дотичну тематску целину. У случају да поједине тематске целине нису у целини обрађене у основној литератури, биће назначено да се та тематска целина може припремити из материјала садржаних у Читанци за Општи део и Стварно право (чланака, енциклопедијских одредница а најчешће законских текстова).

Основна литература:

ЗА ОПШТИ ДЕО: Станковић-Водинелић, *Увод у грађанско право*, сва издања после 1996. године;

ЗА СТВАРНО ПРАВО: Станковић-Орлић, *Стварно право*, сва издања после 1993. године.

Тематске целине:

I ОПШТИ ДЕО

1. Увод (2 часа, пон. 5. октобар, проф. др М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Појам грађанског права.

Предмет и метод грађанског права.

Систематика грађанског права.

Извори грађанског права у Србији.

Уџбеник: стр. 1-6 (пасуси 1-14) и стр. 29-34 (пасуси 61-70); о систематици детаљније у поглављу 14, о предмету и методу у поглављу 15 уџбеника али **ова два поглавља нису обавезна литература за припрему испита.**

2. Правни субјекти (7 часова, уто. 6, чет. 8, пон. 12. октобар, проф др. М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Физичка лица – правна, пословна и деликтна способност. Атрибути физичких лица (лично име, држављанство, пребивалиште и боравиште, на нивоу појмова).

Правна лица – појам, начело правне раздвојености, функције, врсте и поделе, правна, пословна и деликтна способност. Атрибути правних лица (пословно име – назив, седиште, државна припадност, на нивоу појмова).

Уџбеник: стр. 51-100 (пасуси 114-291)

3. Субјективна грађанска права (7 часова, уто. 13., чет. 15., пон. 19. октобар, доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Појам и обележја.

Поделе: по сложености, изразивости у новцу, преносивости, "дејству", садржини овлашћења, делу грађанског права у којем се јављају

Поједине врсте: стварна права, облигациона, породична, лична, ауторска и права индустријске својине, наследна, привредна...

Уџбеник: стр. 101-131 (пасуси 292-396)

4. Имовина и правни промет (2 часа, уто. 20. октобар, доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Појам имовине. Општа имовина и посебне имовине. Функције посебне имовине.

Појам правног промета. Сингуларна и универзална сукцесија. Транслативан и конститутиван пренос. Деривативно и оригинерно стицање.

Персонална суброгација (цесија, преузимање дуга, преузимање испуњења и приступање дугу). Реална суброгација.

Уџбеник: стр.132-141 (пасуси 397-418) и стр.153-158 (пасуси 453-465)

5. Правни послови (12 часова, чет. 22., пон. 26., уто. 27, чет. 29. октобар и пон. 2. новембар, проф. др М. Живковић; доц. др К. Доловић Бојић, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>)

Појам и обележја. (Доловић)

Врсте: једнострани и двострани (уговори), теретни и добротчини, каузални и апстрактни, *inter vivos* и *mortis causae*, формални и неформални. (Доловић)

Неважећи правни послови: ништави послови и рушљиви послови (појам, последице, најважнији типови ништавих, односно рушљивих послова), непостојећи правни послови, конвалидација и конверзија. (Доловић)

Модификације правних послова: услов, рок и налог. (Живковић, 2 часа пон. 2. новембар)

Уџбеник: стр. 159-192 (пасуси 466-555)

6. Грађанскоправни деликти (2 часа, уто. 3. новембар, доц. др К. Доловић Бојић, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>).

Уџбеник: стр. 215-220 (пасуси 612-622)

7. Заступништво (3 часа, чет. 5. новембар, проф др М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Појам и врсте. Пуномоћство. Вануговорно заступништво.

Уџбеник: стр. 193-208 (пасуси 556-592)

8. Протек времена као правна чињеница (2 часа, суб. 7. новембар (одрађује се понедељак, 4. јануар), доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Застарелост. Преклузија. Фатални рок (права одређеног трајања). Одржај.

Уџбеник: стр. 209-214 (пасуси 593-611)

9. Вршење, повреда и заштита права (2 часа, пон. 9. новембар, доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Вршење права и злоупотреба права.

Повреда субјективног права: појам и врсте. Заштита субјективног права: правозаштитни захтев и радња, приговор, превентивна и реактивна заштита, судска заштита (тужбе, терет доказивања, претпоставке и фикције, судске одлуке) и самозаштита (појам, услови допуштености, правне последице).

Уџбеник: стр. 225-241 (пасуси 631-700)

НАПОМЕНА: Потребно је упознати се са законским решењима у вези с појединим институтима, која се могу наћи у Читанци.

II СТВАРНО ПРАВО

1. Увод и ствари (2 часа, уто. 10. новембар, проф. др М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Појам стварног права.

Гаранције својине у уставу и инструментима којима су зајамчена људска права.

Појам и поделе.

Непокретности.

Хартије од вредности.

Уџбеник: стр. 1-32; Устав и људскоправни аспект из читанке.

2. Државина (7 часова, чет. 12, суб. 14. (одрађује се уторак 5. јануар), пон. 16 новембар, проф. др М. Живковић <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Појам и врсте. Субјект и објект.

Заштита – вансудска и судска.

Уџбеник: стр. 33-55.

3. Својина (9 часова, уто. 17, чет. 19, пон. 23, уто. 24. новембар, проф. др М. Живковић <https://ppma.webex.com/meet/mdz>), доц. др Катарина Доловић Бојић, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>)

Појам, историјат и значај. (Живковић, уто. 17. нов)

Ограничења права својине – суседска права. (Доловић, чет 19. нов.)

Стицање. (Живковић, пон. 23. нов)

Заштита (својинске тужбе). (Живковић, уто. 24. нов)

Уџбеник: стр. 56-141

5. Службености и реални терети (7 часова, чет. 26, пон. 30. новембар, уто. 1. децембар, доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>, доц. др Катарина Доловић Бојић, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>)

Стварне службености – појам, врсте, стицање, заштита. (Доловић, чет. 26 и пон. 30)

Личне службености – појам, врсте (плодоуживање, употреба, становање), стицање, заштита. (Тешић, уто 1. дец)

Реални терети – појам, стицање, заштита (Тешић, уто. 1. дец).

Уџбеник: стр. 180-228 (службености), реални терети из читанке.

6. Својина с више субјеката (7 часова, чет. 3. пон. 7, уто. 8. децембар, проф. др М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz> и доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Сусвојина – појам, садржина, стицање, заштита. (Живковић, чет. 3. дец)

Заједничка својина – појам и врсте. (Тешић, пон. 7. дец)

Етажна својина – појам и специфичности, садржина, стицање и заштита. (Тешић, уто. 8. дец)

Уџбеник: стр. 143-179

7. Заложно право и сродни институти (12 часова, чет. 10, пон. 14, уто. 15, чет. 17, пон. 21. децембар, доц. др Ненад Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>, доц. др К. Доловић Бојић, <https://ppma.webex.com/meet/k.dolovic>)

Ручна залога – појам, врсте, стицање, заштита, подзалога. Ретенција. (Тешић, чет. 10. дец)

Залагање потраживања и других права. (Тешић, пон 14. дец)

Регистрована залога – појам, врсте, стицање, заштита, подзалога. (Тешић, уто. 15. дец)

Хипотека – појам, врсте, стицање, заштита, натхипотека. (Доловић, чет. 17. дец)

Фидуцијарни пренос својине ради обезбеђења и задржавање права својине. (Доловић, пон. 21. дец)

Неакцесорна права намирења – реални (земљишни) дуг. (Доловић, пон. 21. дец)

Уџбеник: стр. 229-285, нови прописи из читанке.

8. Регистри непокретности (7 часова, уто 22, чет 24, пон. 28. децембар, проф. др М. Живковић, <https://ppma.webex.com/meet/mdz>)

Појам и значај; системи регистрације.

Земљишнокњижни систем и систем јединствене евиденције – сличности и разлике у следећем: права која се могу уписати у регистар, начела, врсте уписа, поједини уписи - услови за упис

Уџбеник: стр. 316-367.

9. Закуп и стамбено право; Право прече куповине (4 часа, уто 29, чет. 31 децембар, доц. др Н. Тешић, <https://ppma.webex.com/meet/nenad.tesic>)

Стварноправна обележја закупа.

Специфичности закупа стана – стамбено право.

Право прече куповине - Појам, врсте, стицање, заштита.

Уџбеник: стр. 295-315; стр. 286-294.

НАПОМЕНА: Странице у уџбенику дате су према издању од 1993, требало би да је пагинација остала неизмењена у свим каснијим издањима.

ЛИСТА ДОПУНСКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

1. ДОМАЋИ УЏБЕНИЦИ ИЗ ОПШТЕГ ДЕЛА И СТВАРНОГ ПРАВА, И ТО:

1. Л. Марковић, *Грађанско право – Општи део и Стварно право*, Геца Кон, Београд, 1927. (друго издање);
2. А. Гамс с Љ. Ђуровић, *Увод у грађанско право*, XVI издање, Номос Београд 1991. (ранија издања су без Љ. Ђуровић, али се такође могу користити, наслов је *Увод у грађанско право (општи део)*);
3. А. Гамс, *Основи стварног права*, било које издање;
4. Р. Ковачевић-Куштримовић-М. Лазић, *Увод у грађанско право*, Ниш 2008;
5. Р. Ковачевић-Куштримовић-М. Лазић, *Стварно право*, Ниш 2006;
6. В. В. Водинелић, *Грађанско право: Увод у грађанско право и Општи део грађанског права*, Београд, 2012; друго измењено и допуњено издање, Београд 2014.

2. МОНОГРАФСКА ДЕЛА:

1. М. Марковић, *Теорија злоупотребе права у упоредном праву*, Париз 1936, Београд-Ниш 1996;
2. Д. Николић, *Увод у систем грађанског права*, пето издање, Нови Сад 2004;
3. М. Тороман, *Правни положај задужбина и фондација у свету*, Институт за упоредно право, Београд 1996;
4. В. Водинелић, *Такозвана злоупотреба права*, Номос, Београд 1997;
5. А. Гамс, *Својина*, Научна књига, Београд 1991;
6. Д. Хибер, *Својина у транзицији*, Правни факултет, Београд 1998;
7. М. Лазивић, *Личне службености*, Ниш 2000;
8. Д. Хибер, М. Живковић, *Обезбеђење и учвршћење потраживања*, Правни факултет, Београд 2015;
9. М. Лазивић, *Права реалног обезбеђења*, Ниш 2009;
10. М. Живковић, *Акцесорност заложних права на непокретности*, Правни факултет, 2010;
11. М. Живковић, *Право регистара непокретности (општи део)*, Правни факултет, 2020.

3. СТРАНА ЛИТЕРАТУРА И ТО:

За право Хрватске:

Gavella et. al., *Stvarno pravo*, Том I и II, Informator Zagreb 2007.

За право Аустрије:

Koziol-Welser, *Bürgerliches Recht, Band I и II*, делови који се односе на општи део (у *Band I*) и Стварно право (у *Band II* до 12. издања, од 13. издања у *Band I*).

За право Немачке:

Larenz, *Allgemeiner Teil des deutschen bürgerlichen Rechts*, 7. издање Beck München, 1989.
Baur-Stürner, *Sachenrecht*, 18. издање, Beck München 2009.

За право Француске:

Jean Carbonnier, *Droit civil*, било које издање, општи део и стварна права.

За право Енглеске:

R. Smith, *Property Law*, (било које издање).

За право САД:

M. Diamond, *Real Estate Law*, West, 1998.

ЧИТАНКА У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗЕ КОПИЈЕ ПОТРЕБНИХ ЗАКОНСКИХ ТЕКСТОВА КАО И КОПИЈЕ МАТЕРИЈАЛА ВЕЗАНИХ ЗА ИНСТИТУТЕ О КОЈИМА НЕМА РЕЧИ У УЏБЕНИЦИМА КОЈИ ЧИНЕ ОСНОВНУ ЛИТЕРАТУРУ МОЖЕ СЕ КУПИТИ У СКРИПТАРНИЦИ ФАКУЛТЕТА ИЛИ СКИНУТИ СА САЈТА БИЛО КОД НАСТАВНИКА ИЛИ САРАДНИКА КОЈИ ИЗВОДЕ КУРС. ПОСЕБНО НАПОМИЊЕМО ДА ЈЕ ПОТРЕБНО КОРИСТИТИ НАЈНОВИЈУ ВЕРЗИЈУ ЧИТАНКЕ (ИЗ 2020. ГОДИНЕ)